

Briselē, 2018. gada 26. februārī
(OR. en)

6418/18

COASI 38
ASIE 9
CFSP/PESC 167
RELEX 148
COHOM 31
COHAFA 11
CIVCOM 22
ONU 15

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
lepr. dok. Nr.:	6119/18
Temats:	Mjanma/Birma – Padomes secinājumi (2018. gada 26. februāris)

Pielikumā ir pievienoti Padomes secinājumi par Mjanmu/Birmu, ko Padome pieņēma 3598. sanāksmē 2018. gada 26. februārī.

Padomes secinājumi par Mjanmu/Birmu

1. Padome izvērtēja situāciju Mjanmā/Birmā, jo īpaši Rakhainas pavalstī, kas joprojām ir ļoti nopietna. Padome nosoda notiekošos plaši izplatītos, sistemātiskos smagos cilvēktiesību pārkāpumus, tostarp izvarošanas un nogalināšanas, ko veikuši Mjanmas/Birmas militārie un drošības spēki. Tā arī atkārtoti pauž nosodījumu par Arakanas rohingu Pestīšanas Armijas (*ARSA*) un citu kaujinieku grupu veiktajiem uzbrukumiem.
2. Vairāk nekā 680 000 cilvēku, galvenokārt rohingu, pameta savas mājas Rakhainas pavalstī un meklēja patvērumu Bangladešā. ES pauž atzinību Bangladešai par to, ka tā šiem cilvēkiem devusi patvērumu, un turpinās sniegt humāno un citu palīdzību atbilstoši savai ilgstošajai iesaistei un solījumiem līdzekļu devēju konferencē, kuru tā kopīgi rīkoja 2017. gada 23. oktobrī Ženēvā.
3. ES, atgādinot prioritāros jautājumus, kas izklāstīti tās 2017. gada 16. oktobra secinājumos, pauž nožēlu par Rakhainas pavalstī joprojām notiekošajiem cilvēktiesību pārkāpumiem, baiļu, nedrošības un nesodāmības atmosfēru un tiesiskuma trūkumu, kas rada turpmākas – kaut arī mazākas – bēgļu plūsmas uz Bangladešu, un par to, ka humānās un attīstības palīdzības, kā arī plašsaziņas līdzekļu piekļuve Rakhainas pavalstij joprojām ir ierobežota. ES uzsver, cik svarīgs krīzes atrisināšanā ir ceļvedis, kas izveidots ar ANO Drošības padomes priekšsēdētāja 2017. gada 6. novembra paziņojumu, un turpinās izvirzīt šo jautājumu ar ANO un svarīgākajām starptautiskajām ieinteresētajām personām.
4. ES atzinīgi vērtē to, ka Mjanmas/Birmas un Bangladešas valdības parakstīja "Vienošanos par pārvietoto personu no Rakhainas atgriešanu" (2017. gada 23. novembris) un "Vienošanos par praktisku kārtību pārvietoto Mjanmas iedzīvotāju repatriācijai no Bangladešas" (2018. gada 16. janvāris),– tie ir ļoti svarīgi pirmie soļi, lai risinātu pašreizējo bēgļu krīzi. ES aicina abas puses procesā pilnībā iesaistīt ANO Augstā komisāra bēgļu jautājumos biroju (*UNHCR*) un dot iespēju neatkarīgai uzraudzībai nolūkā nodrošināt šo vienošanos efektīvu īstenošanu saskaņā ar starptautiskajām tiesībām.

5. ES mudina Mjanmu/Birmu radīt apstākļus, kas nodrošina pārvietoto personu brīvprātīgu, drošu un cilvēka cienīgu atgriešanos savās izcelsmes vietās. Īpaša uzmanība ir jāpievērš arvien lielākai nepieciešamībai aizsargāt sieviešu vadītas mājsaimniecības, personas, kas cietušas no seksuālas un ar dzimumu saistītas vardarbības, un bērnus, tostarp nepavadītus nepilngadīgos un bāreņus. Šajā sakarā Mjanmas/Birmas valdībai būtu jāveic stingrs vajadzību novērtējums Rakhainas pavalstī un jāizstrādā noteiktā termiņā izpildāms rīcības plāns nolūkā pilnībā īstenot padomdevējas komisijas par Rakhainas pavalsti ieteikumus, lai tur uzlabotu dzīves apstākļus un situāciju cilvēktiesību jomā, tostarp, risinot jautājumu par fizisko drošību, bezvalstniecību un pret rohingiem vērstu diskrimināciju. Ļoti svarīga ir atgriezušos personu piekļuve pienācīgai pajumtei, pakalpojumiem un iztikas avotiem, kā arī pienācīgas rehabilitācijas cietušajiem nodrošināšana, jo īpaši bērniem un sievietēm, un, lai to panāktu, būs nepieciešams atvieglot pašreizējos ierobežojumus attiecībā uz Rakhainas pavalsti. ES atzinīgi vērtē Mjanmas/Birmas valdības pausto nodomu veikt pasākumus, kas vērsti uz to, lai slēgtu iekšzemē pārvietotu personu nometnes Rakhainas pavalsts centrālajā daļā, un uzsver, cik svarīgs ir iekļaujošs, pārredzams un konsultatīvs process saskaņā ar starptautiskajiem standartiem. Mjanmai/Birmai būtu jāatturas no tā, lai veidotu jaunas iekšzemē pārvietotu personu nometnes personām, kas atgriezušās no Bangladešas.
6. Atzīmējot, ka Mjanmas militārie spēki ir veikuši dažas sodīšanas ar nāvi bez tiesas sprieduma, ES cer, ka Mjanmas/Birmas valdība un bruņotie spēki dos iespēju veikt ticamu un neatkarīgu izmeklēšanu saistībā ar iespējamiem smagiem un sistemātiskiem cilvēktiesību pārkāpumiem, par kuriem ziņojušas dažādas ANO struktūras, ANO Cilvēktiesību padomes faktu vākšanas misija un starptautiskās cilvēktiesību organizācijas. Šādu noziegumu veicēji nekavējoties ir jāsauc pie atbildības. Saskaņā ar attiecīgajām ANO Ģenerālās asamblejas Trešās komitejas (2017. gada 16. novembris) un Cilvēktiesību padomes (2017. gada 5. decembris) rezolūcijām, ES atkārtoti aicina Mjanmas/Birmas valdību sadarboties ar Cilvēktiesību padomes faktu vākšanas misiju un nodrošināt tai pilnīgu piekļuvi Mjanmai, lai tā varētu veikt pienācīgu izmeklēšanu, ņemot vērā arī visu Rakhainas pavalsts kopienu viedokļus.

7. ES pauž dziļu nožēlu par to, ka Mjanma/Birma 2017. gada 20. decembrī nolēma pārtraukt sadarbību ar ANO īpašo referentu cilvēktiesību jautājumos Mjanmā. ES pilnībā atbalsta ANO īpašo referentu un aicina Mjanmas/Birmas valdību mainīt savu lēmumu. Ņemot vērā iespējamo noziegumu pret cilvēci smagumu, ES aicina Mjanmu/Birmu kļūt par Romas Statūtu pusi vai piekrist Starptautiskās Krimināltiesas jurisdikcijas īstenošanai saskaņā ar Romas statūtu 12. panta 3. punktu.
8. ES arī atkārtoti pauž bažas par to, ka arvien pasliktinās cilvēktiesību un drošības situācija Kačinas un Šanas pavalstīs, proti, pastiprinās cīņas, ir ziņojumi par upuriem civiliedzīvotāju vidū un vairāk nekā 100 000 iekšzemē pārvietotu personu, no kurām daudzas ir ārkārtīgi neaizsargātas. ES atgādina, ka visām konfliktā iesaistītajām pusēm ir jāatvieglina ātra un netraucēta humānās palīdzības piekļuve tiem civiliedzīvotājiem, kam tā ir vajadzīga.
9. ES gaida ES īpašā pārstāvja cilvēktiesību jautājumos vadītā ES un Mjanmas cilvēktiesību dialoga 4. sesiju, kas paredzēta 2018. gada 5. martā, lai apspriestu jautājumus, kas saistīti ar cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanu, tostarp vārda un plašsaziņas līdzekļu brīvību, situāciju Rakhainas, Kačinas un Šanas pavalstīs un Mjanmas/Birmas sadarbību ar ANO cilvēktiesību mehānismiem un īpašajām procedūrām.

10. ES un tās dalībvalstis atkārtoti apstiprina savu stingro iesaisti, ar ko atbalsta Mjanmas/Birmas pāreju uz demokrātiju, mieru, nacionālo izlīgumu un iekļaujošu sociālekonomisko attīstību. Šajā sakarā ES ir gatava i) ja vajadzīgs, pastiprināt humāno palīdzību, ii) turpināt īstenot humānās palīdzības un attīstības saikni, galveno uzmanību pievēršot vienlīdzīgai piekļuvei sociālajiem pamatpakalpojumiem, kā arī atjaunošanai, pakalpojumu infrastruktūrai un iztikas avotu atjaunošanai Rakhainas pavalstī un citās konflikta skartās teritorijās, iii) atbalstīt padomdevējas komisijas par Rakhainas pavalsti ieteikumu īstenošanu un iv) turpināt atbalstīt miera un nacionālā izlīguma procesu un notiekošās reformas, tostarp izglītības jomā. Lai rohingu krīzi risinātu ilgtspējīgā veidā, būtiska ir spēcīga *UNHCR* loma bēgļu repatriācijas procesā un tas, lai Mjanmas/Birmas valdība novērstu pamatcēloņus.
11. ES aicina Mjanmas/Birmas valdību un drošības spēkus nodrošināt, lai Rakhainas, Kačinas un Šanas pavalstīs valdītu drošība, tiesiskumu un atbildība. Ņemot vērā nesamērīgo spēka lietošanu un plaši izplatītos un sistemātiskos smagos cilvēktiesību pārkāpumus, tostarp seksuālu un ar dzimumu saistītu vardarbību un nonāvēšanas, ko veikuši militārie un drošības spēki, un ilgstošu nesodāmības, baiļu un nedrošības atmosfēru Rakhainas pavalstī, Padome apstiprina, cik svarīgs ir esošais embargo ieročiem un materiāliem, kurus var izmantot iekšējām represijām, un aicina Augsto pārstāvi nekavējoties iesniegt priekšlikumu par tā pagarināšanu un nākt klajā ar konkrētām iespējām tā pastiprināšanai. Praktisku sadarbību aizsardzības jomā ar Mjanmu/Birmu ES un tās dalībvalstis plāno samazināt līdz absolūtam minimumam, proti, tās vienīgais nolūks ir stiprināt demokrātijas principus, cilvēktiesību ievērošanu un tiesiskumu.
12. Padome aicina Augsto pārstāvi nekavējoties nākt klajā ar priekšlikumiem mērķtiecīgiem ierobežojošiem pasākumiem pret Mjanmas bruņoto spēku (*Tatmadaw*) augstākā ranga virsniekiem, kas ir atbildīgi par nopietniem un sistemātiskiem cilvēktiesību pārkāpumiem.

13. Padome atgādina, ka cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošana ir svarīgs ES tirdzniecības politikas aspekts, un atbalsta tirdzniecības preferenču piešķiršanu Mjanmai saskaņā ar principu "Viss, izņemot ieročus" (*EBA*). Padome aicina Komisiju turpināt uzraudzīt situāciju un pastiprināt iesaisti ar Mjanmu, ņemot vērā Regulas (ES) Nr. 978/2012 noteikumus.
-